

Adresa: **Ul. Hamdije Čemerlića 39a**
71000 Sarajevo
<http://www.voda.ba>

tel. +387 33 726 400
fax. +387 33 726 423
e – mail: info@voda.ba

Broj: **UP–1/21-3-40-356-6/22**
Datum: **10.10.2022. godine**

«Agencija za vodno područje rijeke Save» rješavajući po zahtjevu pravnog lica, Željezara «ILIJAŠ» d.d. Ilijaš, za donošenje rješenja o vodnoj dozvoli za aktivnost koja može privremeno ili trajno degradirati kvalitet voda ili ometati poboljšanje njihovog postojećeg kvaliteta u postupku rada i za ispuštanje tehnoloških i oborinskih onečišćenih otpadnih voda u prirodni recipijent sa lokaliteta proizvodnog kompleksa: Pogon Livnice sivog i nodularnog liva za automobilsku industriju (PC 2) i pogon livnice vanautomobilskih proizvoda (PC 3) u Industrijskoj zoni Željezare Ilijaš, na osnovu člana 109. stav (1) tačka 2. i stav (2) tačka 1. Zakona o vodama («Službene novine Federacije BiH», broj 70/06) i člana 200. stav (1) Zakona o upravnom postupku («Službene novine Federacije BiH», broj 2/98, 48/99 i 61/22), donosi

R J E Š E N J E **o vodnoj dozvoli**

1. Daje se vodna dozvola pravnom licu, Željezara «ILIJAŠ» d.d. Ilijaš za aktivnost koja može privremeno ili trajno degradirati kvalitet voda ili ometati poboljšanje njihovog postojećeg kvaliteta u postupku rada i za ispuštanje tehnoloških i oborinskih onečišćenih otpadnih voda u prirodni recipijent sa lokaliteta proizvodnog kompleksa: Pogon Livnice sivog i nodularnog liva za automobilsku industriju (PC 2) i pogon livnice vanautomobilskih proizvoda (PC 3) u Industrijskoj zoni Željezare Ilijaš, općina Ilijaš.
2. Vodna dozvola se daje na osnovu dostavljene dokumentacije, utvrđenog činjeničnog stanja i uz sljedeće uslove:
 - 2.1. Da se upotreba i korištenje predmetnih pogona livnice vrši u skladu sa njihovom prirodom i namjenom te u skladu sa dostavljenom dokumentacijom i uslovima iz ove vodne dozvole.
 - 2.2. Da se za vrijeme trajanja ove dozvole obezbijedi da se tehnološke otpadne vode nastale pranjem radnog platoa (ulaz sirovina) ispred hale livnice sivog i nodularnog liva (PC 2) zajedno sa oborinskim onečišćenim vodama sa platoa za parking i manipulativnih površina prikupljenim sistemom slivnika i kanalizacione mreže odvede na tretman u separator ulja i masti sa ispustom prečišćenih voda preko okna za monitoring u kanalizacionu mrežu kompleksa Željezare Ilijaš i krajnjim ispustom u recipijent - rijeku Bosnu.
 - 2.3. Da se poduzmu sve potrebne mjere kojima bi se obezbijedilo da otpadne vode, prije ispuštanja u krajnji recipijent – rijeka Bosna, ostanu u maksimalno dopuštenim granicama definisanim u Prilogu 24. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije («Službene novine Federacije BiH», broj 26/20 i 96/20).
 - 2.4. Objekte čija je svrha odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda (separator ulja i masti, slivnici, slivne rešetke, kanalizaciona mreža) treba redovno održavati i koristiti na način koji će obezbijediti njihovu potpunu ispravnost i funkcionalnost.
Čišćenje i pražnjenje separatora ulja i masti može vršiti isključivo firma ovlaštena za tu vrstu djelatnosti, prema posebnom ugovoru. Korisnik je obavezan da redovno vodi dnevnik o pražnjenju i odvozu sadržaja separatora ulja i masti te izdvojenom talogu iz istog.
 - 2.5. Da se za vrijeme trajanja ove dozvole obezbijedi da se voda korištena za hlađenje poklopaca i peći u starom pogonu livnice teških odljevaka (pogon PC 3 - vanautomobilski proizvodi) nakon što prođe kroz sistem hlađenja ispušta u kanalizacioni sistem kompleksa sa krajnjim ispustom u rijeku Bosnu.
 - 2.6. Korisnik objekta je dužan, putem laboratorije ovlaštene od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, vršiti redovna ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, uzimanjem uzorka efluenta iz okna za monitoring nakon separatora ulja i masti a prije ispusta u kanalizaciju i na mjestu ispusta vode iz sistema hlađenja pogona stare livnice u kanalizaciju u skladu sa Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije. Učestalost i način ispitivanja vršiti u skladu sa članom 20. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije. Rezultate analiza dostaviti ovoj Agenciji.

- 2.7. Izvještaje o ispitivanju i ocjeni kvaliteta otpadnih voda može uraditi isključivo laboratorija ovlaštena od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva po osnovu člana 64. stav (3) Zakona o vodama i Pravilnika o uslovima koje moraju ispunjavati referentne odnosno ovlaštene laboratorije za ispitivanje voda, sadržaj i način davanja ovlasti («Službene novine Federacije BiH», broj 14/10, 14/3, 26/14, 15/17, 23/17 i 41/20).
 - 2.8. Talog/mulj iz postrojenja i separatora kao i ostali opasni i neopasni otpad, ne smiju se ni privremeno odlagati na česticu «vodno dobro» odnosno u vodotoke i na njegove obale.
 - 2.9. Investitor je obavezan, u skladu sa propisima iz oblasti zaštite okoliša, vršiti bezbjedno skladištenje i postupanje sa opasnim materijama i otpadom nastalim na predmetnom lokalitetu do konačnog zbrinjavanja od strane ovlaštene organizacije (adekvatnim mjerama onemogućiti bilo kakvo isticanje i rasipanje opasnih i štetnih materija na tlo i u vode). Skladištenje rabljenog hidrauličnog ulja, zauljenih krpa i dr vršiti u namjenski izgrađenom natkrivenom prostoru sa vodonepropusnom podlogom. Redovno voditi evidenciju o uskladištenom otpadu.
 - 2.10. Opasne materije kao ni čvrsti opasni i neopasni otpad se ne smije ni privremeno odlagati na česticu «vodno dobro», odnosno u vodotoke ili na njegove obale.
 - 2.11. Investitor je obavezan pridržavati se svih mjera i uslova propisanih u saglasnostima i dozvolama izdatim od strane drugih nadležnih organa, a odnose se na korištenje i zaštitu voda i nisu u suprotnosti sa uslovima iz ove vodne dozvole.
3. Na osnovu utvrđenog stepena zagađenja ispuštenih otpadnih voda izraženog preko broja EBS –a (ispitivanje urađeno od strane ovlaštene laboratorije) u skladu sa Zakonom o vodama («Službene novine Federacije BiH», broj 70/06) i Pravilnikom o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontrolu izmirivanja obaveza na osnovu opšte vodne naknade i posebnih vodnih naknada («Službene novine Federacije BiH», broj 92/07, 46/09, 79/11, 88/12 i 03/16), vlasnik, odnosno korisnik objekta je obavezan za utvrđeni broj EBS-a prema rezultatima ispitivanja plaćati posebnu vodnu naknadu za zaštitu voda.
 4. U periodu važenja ove dozvole, Korisnik je dužan provoditi sve mjere i aktivnosti propisane istom.
 5. U slučaju izvanrednih situacija, havarijskih onečišćenja i drugih sličnih okolnosti, čime bi bio ugrožen kvalitet podzemnih i površinskih voda, korisnik objekta obavezan je izvjestiti nadležne organe i izvršiti izvanredna postupanja po nalogu nadležnih organa, te o vlastitom trošku uzroke štete otkloniti, a nastale štete nadoknaditi.
 6. Ukoliko usljed štetnog djelovanja voda nastalog zbog neizgrađenosti ili nedovoljne osposobljenosti (zaštitnih) vodnih objekata dođe do nastanka štete na predmetnim pogonima obuhvaćenim ovom vodnom dozvolom, korisnik zaštitnih vodnih objekata nije odgovoran za nastale štete.
 7. Ukoliko radom predmetnih pogona dođe do šteta ma kakvog karaktera, korisnik vodne dozvole je dužan uzroke nastalih šteta otkloniti, a nastale štete trećim licima nadoknaditi.
 8. Prava stečena po ovoj dozvoli ne mogu se prenositi na treća lica, a ista prestaju u skladu sa odredbama Zakona o vodama.
 9. U ovoj upravnoj stvari plaćene su sve upravne pristojbe.
 10. Ova vodna dozvola, shodno članovima 117. stav (1) i 129. Zakona o vodama se daje sa rokom važenja od 5 (pet) godina od dana pravosnažnosti ovog rješenja.
 11. Prije isteka važnosti ove dozvole Korisnik je dužan da podnese zahtjev za izdavanje nove vodne dozvole.
 12. Ovo rješenje o vodnoj dozvoli može se izmjeniti ukoliko za to nastupe razlozi utvrđeni u članu 130. stav (1) tačka 1., 2., 3. ili 4. Zakona o vodama, a zainteresirane stranke podnesu argumentiran zahtjev za izmjenu ovog vodnog akta.

Obrazloženje

Pravno lice, Željezara «ILIJAŠ» d.d. Ilijaš, obratilo se ovoj Agenciji dana 13.07.2022. godine sa zahtjevom za izdavanje vodne dozvole za aktivnost koja može privremeno ili trajno degradirati kvalitet voda ili ometati poboljšanje njihovog postojećeg kvaliteta u postupku rada i za ispuštanje otpadnih voda u prirodni recipijent sa lokaliteta proizvodnog kompleksa: Pogon Livnice sivog i nodularnog liva za automobilsku industriju (PC 2) i pogon livnice vanautomobilskih proizvoda (PC 3) u Industrijskoj zoni Željezare Ilijaš.

Uz zahtjev nije dostavljena dokumentacija koja je propisana članom 12. stav (3) i članom 19. stav (2) Pravilnika o sadržaju, obliku, uslovima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata («Službene novine Federacije BiH» broj 31/15, 55/19 i 41/20) te je dopisom broj: UP-1/21-3-40-356-2/22 od 20.07.2022. godine zatraženo od podnosioca zahtjeva da istu dopuni što je i urađeno u ostavljenom roku.

U provedenom postupku dostavljena je i pregledana sljedeća dokumentacija:

- Ovjereni kopija Aktuelnog izvoda iz sudskog registra broj: 065-0-RegZ-22-005273 izdatog dana 23.05.2022. godine od strane Općinskog suda u Sarajevu,
- Ovjereni kopija Uvjerenja o poreznoj registraciji izdatog dana 21.10.2002. godine od strane Porezne uprave - Kantonalni ured Sarajevo,
- Kopija Rješenja o urbanističkoj saglasnosti broj: 05/1-23-2048/15 za rekonstrukciju, dogradnju, promjenu namjene, uvođenje novih instalacija i opreme sa vanjskim uređenjem proizvodnog kompleksa Livnice radijatora u livnicu za proizvodnju sivog liva i odlivaka za automobilsku/vanautomobilsku industriju kapaciteta 20.000tona/god izdatog dana 27.04.2016. godine od strane Službe za prostorno uređenje i stambeno-komunalne poslove Općina Ilijaš,
- Kopija Rješenja o vodnoj dozvoli broj: UP-I/25-3-40-083-4/17 izdatog dana 04.07.2017. godine od strane «Agencije za vodno područje rijeke Save» Sarajevo,
- Kopija Rješenja o odobrenju za građenje broj: 05/1-23-2654/16 za rekonstrukciju, dogradnju, promjenu namjene, uvođenje novih instalacija i opreme sa vanjskim uređenjem proizvodnog kompleksa Livnice radijatora u livnicu za proizvodnju sivog liva i odlivaka za automobilsku/vanautomobilsku industriju kapaciteta 20.000tona/god izdatog dana 17.01.2017. godine od strane Službe za prostorno uređenje i stambeno-komunalne poslove Općina Ilijaš,
- Kopija Rješenja o okolinskoj dozvoli broj: UPI 05/2-23-11-146/15 izdatog dana 11.04.2016. godine od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma (izdato za pogone i postrojenja livnice),
- Kopija Rješenja o okolinskoj dozvoli broj: UPI 05/2-23-11-2/19 izdatog dana 05.04.2019. godine od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma (izdato za pogone i postrojenja centralne topionice),
- Kopija Rješenja o vodnoj dozvoli broj: 07-06-25-1563/13 za zahvatanje vode iz rijeke Bosne za tehnološke potrebe izdatog 17.09.2013. godine od strane Ministarstva privrede kantona Sarajevo,
- Kopija dopisa broj: 02-263/22 – zahtjev za izdavanje obnovljene okolinske dozvole upućenog dana 12.07.2022. godine Ministarstvu prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kanton Sarajevo,
- Kopije izvještaja o ispitivanju otpadnih voda broj: 1041/22 i 1040/22, juli 2022. urađenih od strane «Inspekt - RGH» d.o.o. Sarajevo,
- Kopija Izvještaja o rezultatima ispitivanja tereta zagađenja otpadnih voda Željezare Ilijaš d.d. Ilijaš – pogon automotiva izraženog preko EBS –a urađen u februaru 2022. godine od strane «Inspekt - RGH» d.o.o. Sarajevo,
- Kopija Ugovora o zbrinjavanju, skladištenju i zbrinjavanju opasnog otpada (rabljena hidraulična ulja) zaključen dana 06.09.2021. godine sa «EKO-SERVIS» d.o.o. Tešanj,
- Kopija Ugovora broj: 069-1/21 o čišćenju separatora ulja i masti zaključen dana 06.09.2021. godine sa «EKO-SERVIS» d.o.o. Tešanj (priložen račun broj: 1358-U-22 od 19.08.2022. godine o čišćenju separatora),
- Izvedbeni projekat - rekonstrukcija i adaptacija proizvodnog pogona sivog liva sa administrativnom zgraom (livnica radijatora) sa dogradnjom trafostanice, kompresorske stanice i pumpne stanice Željezare Ilijaš (Knjiga 3) urađen od strane CIM d.o.o. Gradačac, septembar 2015. godine - na uvid,
- Kopija uplatnice upravne takse.

Nakon izvršenog uvida u dostavljeni zahtjev i priloženu dokumentaciju utvrđeno je da su uz zahtjev dostavljeni potrebni prilozi, te je ovaj organ u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku pokrenuo postupak u cilju utvrđivanja relevantnih činjenica u ovoj upravnoj stvari.

U cilju utvrđivanja činjenica vezanih za ispunjenje uslova u smislu izvršavanja obaveza propisanih tačkom 3. iz starog Rješenja o vodnoj dozvoli (broj: UP-I/25-3-40-083-4/17 od 04.07.2017. godine) zatraženo je očitovanje Službe za prikupljanje prihoda od vodnih naknada ove Agencije po pitanju izmirivanja obaveza uplate posebnih vodnih naknada, tj. eventualnom dugu i visini duga podnosioca zahtjeva.

Na osnovu očitovanja Službe za prikupljanje prihoda od vodnih naknada od 06.09.2022. godine konstatovano je da podnosilac zahtjeva Željezara «ILJAŠ» d.d. Ilijaš redovno izmiruje svoje obaveze uplate posebnih vodnih naknada.

U skladu sa članom 12. stav (5) i (6) Pravilnika o sadržaju, obliku i uslovima i načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata («Službene novine Federacije BiH», broj 31/15, 55/19, 41/20 i 63/22), izvršen je obilazak predmetnih pogona u Industrijskoj zoni Željezare u Ilijašu te je sačinjen zapisnik o izvršenom uviđaju broj: UP-1/21-3-40-356-5/22 od 15.09.2022. godine.

Na osnovu dostavljene dokumentacije i izvršenog uviđaja na licu mjesta utvrđeno je sljedeće:

U krugu Industrijske zone Željezare «Ilijaš», u pogonu stare livnice radijatora izgrađena je savremena livnica automotiva-livnica sivog i nodularnog liva za automobilsku industriju (pogon PC 2). U livnici su instalirane četiri indukzione peći kapaciteta po 4 tone koje služe za topljenje čvrstog metalnog uloška. Za hlađenje indukcionih peći koristi se voda iz gradskog vodovoda koja se doprema u vodotornjeve sa pumpnom stanicom za hlađenje tehnološke vode. Izveden je zatvoreni sistem hlađenja u kojem voda kontinuirano cirkuliše i nema kontakta sa materijama kojima bi se mogla onečistiti. Dopuna ovog sistema se vrši iz jedinstvenog sistema za tehnološke vode Željezare Ilijaš koga čine dva rashladna tornja sa pumpnom stanicom locirana na sjevernoj strani pogona. Ispuštanje vode u kanalizaciju vrši se jedino u slučaju remonta peći ili u slučaju havarije.

U starom pogonu livnice teških odljevaka (pogon PC 3 - vanautomobilski proizvodi) instalirane su dvije elektrolučne peći. Za hlađenje poklopaca i ozida peći zahvata se voda iz rijeke Bosne, koja se nakon što prođe kroz sistem hlađenja, bez prethodnog tretmana, ispušta u kanizacioni sistem kompleksa sa krajnjim ispustom u rijeku Bosnu.

Za zahvatanje vode iz rijeke Bosne za tehnološke potrebe u količini od 1,0 l/s, podnosilac zahtjeva je 2013. godine ishodio Rješenje o vodnoj dozvoli od nadležnog ministarstva Kantona Sarajevo (podnesen je zahtjev za novu vodnu dozvolu 2022. godine).

Tehnološke otpadne vode koje nastaju čišćenjem prostora hale kao i pranjem platoa ispred livnice automotiva (PC 2) prikupljaju se zasebnim sistemom kanalizacije te zajedno sa onečišćenim oborinskim vodama sa parking i manipulativnih površina odvođe na tretman u separator ulja i masti te preko okna za monitoring ispuštaju u kanizacioni sistem kompleksa sa krajnjim ispustom u rijeku Bosnu.

Smještaj ulja i maziva u fabričkoj ambalaži vrši se u namjenskim metalnim tankvanama smještenim u zatvorenom skladištu. Otkup i odvoz starih ulja i maziva vrši ovlaštena firma po posebnom ugovoru.

Kao sirovina u procesu proizvodnje koristi se čelični otpad, otpad iz vlastitog procesa proizvodnje, vlastita briketirana špena, štanc limovina, kvarcni pijesak, obložni pijesak i bentonit.

Otpad koji nastaje u procesu proizvodnje se odvozi na odlagalište čvrstog otpada u krugu livnice. Sav nastali metalni otpad se ponovo koristi i tehnološkom procesu kao metalni povrat za formiranje šarže za topljenje. Ostali otpad se prodaje trećim licima na dalju obradu a može se koristiti u građevinarstvu i cementnoj industriji. Osnovni energenti u tehnološkom procesu su električna energija i zemni plin.

Čišćenje separatora se vrši prema ugovoru od strane firme «EKO-SERVIS» d.o.o. Tešanj (priložen račun broj: 1358-U-22 od 19.08.2022. godine o čišćenju) sa kojom je zaključen ugovor i o zbrinjavanju, skladištenju i zbrinjavanju opasnog otpada (rabljena hidraulična ulja).

Monitoring otpadnih voda se vrši redovno. Na uvid dostavljeni Izvještaji o monitoringu za juli 2022. godine (dva mjerna mjesta) urađeni od strane «Inspekt - RGH» d.o.o. Sarajevo. Ispitivani parametri zadovoljavaju granične vrijednosti emisije utvrđene Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u prirodne recipijente i sisteme javne kanalizacije.

Prema dostavljenom Izvještaju o utvrđivanju tereta zagađenja otpadnih voda izraženog preko EBS-a, urađenom od strane «Inspekt - RGH» d.o.o. Sarajevo u februaru 2022. godine, utvrđen je ukupan teret zagađenja otpadnih voda izražen kao ekvivalentni broj stanovnika: EBS=1197,9 ES-a.

Na osnovu dostavljene dokumentacije i uviđaja izvršenog na predmetnoj lokaciji, u svrhu smanjenja negativnih uticaja predmetnog kompleksa objekata i aktivnosti na stanje voda i vodni režim, podnosiocu zahtjeva su ovom vodnom dozvolom u tački 2. dispozitiva Rješenja propisani uslovi kojih se dužan pridržavati prilikom korištenja objekta u skladu sa odredbama članova 53. i 116. Zakona o vodama i članova 12. i 13. Pravilnika o sadržaju, obliku, uvjetima načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata i odredbama člana 3. tačka s) i člana 15. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije.

Tačka 3. dispozitiva Rješenja je propisana u skladu sa tačkama 12. i 35. Pravilnika o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontrolu izmirivanja obaveza na osnovu opšte i posebnih vodnih naknada («Službene novine Federacije BiH», broj 92/07, 46/09, 79/11,

88/12 i 03/16) i Odlukom o visini posebnih vodnih naknada («Službene novine Federacije BiH», broj 46/07, 10/14 i 03/16).

Podnosilac zahtjeva uplatio je posebne troškove prema Zaključku ove Agencije broj: UP-1/21-3-40-356-4/22 od 08.09.2022. godine.

Konstatuje se da je podnosilac zahtjeva, Željezara «ILIJAŠ» d.d. Ilijaš, ispunio minimum uslova za izdavanje vodne dozvole za aktivnost koja može privremeno ili trajno degradirati kvalitet voda ili ometati poboljšanje njihovog postojećeg kvaliteta u postupku rada i za ispuštanje otpadnih voda u prirodni recipijent sa lokaliteta proizvodnog kompleksa: Pogon Livnice sivog i nodularnog liva za automobilsku industriju (PC 2) i pogon livnice vanautomobilskih proizvoda (PC 3) u Industrijskoj zoni Željezare Ilijaš, te je riješeno kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Podnosilac zahtjeva je uplatio upravnu taksu u iznosu od 70KM U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o federalnim upravnim taksama i tarifi federalnih upravnih taksi («Službene novine Federacije BiH», broj 06/98, 8/00, 45/10, 43/13 i 98/17).

Uputa o pravnom lijeku:

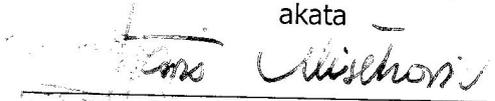
Protiv ovog Rješenja može se uložiti žalba Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u roku od petnaest dana od dana prijema Rješenja.

Žalba se predaje ovom organu neposredno ili preporučeno poštom. Žalba se taksira sa 15 KM administrativne takse prema tarifnom broju 3. Tarife federalnih administrativnih taksi.

Obrađivač akta:

Nermina Hodžić, dipl.ing.građ.

Po ovlaštenju
Rukovodilac sektora za izdavanje vodnih
akata

Haris Ališehović, dipl.ing.građ.

Dostaviti:

- Željezara «ILIJAŠ» d.d. Ilijaš
Bosanski put br 215, 71380 Ilijaš
- AVP, ISV – Vodna knjiga
- Sektor 50,
- ⊖ Sektor 40, arhiva
- oglasna ploča – AVP Sava